

Міністерство освіти і науки України
Київський національний лінгвістичний університет
Кафедра педагогіки та методики навчання іноземних мов

Курсова робота

з педагогіки на тему: "Умови успішного сімейного виховання "

студентки групи "СОа 18.20"
педагогічного факультету романо-германської
та української філології,
спеціальності 014 Середня освіта,
спеціалізації 014.021 Англійська мова і
література, освітньої програми
Іноземні мови та літератури, методика
навчання іноземних мов і зарубіжної літератури
(англійська мова і друга
західноєвропейська мова)

Кузнецової Марії Максимівни

Науковий керівник –

канд. пед. наук, доцент Кудіна В. В.

Кількість балів –

Національна шкала –

Оцінка ЄКТС –

Члени комісії: _____

(підпис)

(прізвище, ініціали)

(підпис)

(прізвище, ініціали)

Київ – 2023

ЗМІСТ

ВСТУП	2
РОЗДІЛ 1. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ СІМЕЙНОГО ВИХОВАННЯ	5
1.1. Труднощі, з якими стикаються батьки та дитина через неправильне виховання в сім'ї	5
1.2. Психологічні проблеми учасників сім'ї, які впливають на стосунки в родині і поза нею.	6
РОЗДІЛ 2. ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ УМОВ УСПІШНОГО СІМЕЙНОГО ВИХОВАННЯ	10
2.1. Успішне розв'язання проблем в колі сім'ї, які виникли через неправильне виховання дитини батьками.	10
2.2. Шляхи подолання психологічних проблем учасників сім'ї для успішної соціалізації та комфорту в сім'ї.	13
ВИСНОВКИ	23
РЕЗЮМЕ	24
RESUME	24
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	26

ВСТУП

Проблема дослідження умов успішного сімейного виховання є дуже актуальною в сьогоденних реаліях, тому що багато людей навіть вже маючи сім'ю, не знають, як правильно будувати відносини з усіма членами родини, а

також які принципи та норми мають бути присутні в родинному колі. Більшість не замислюється, які наслідки можуть бути через неправильне виховання дитини батьками.

Вміння правильно себе поводити та бути прикладом для власної дитини, розуміння правил та норм поведінки, грамотне розв'язання конфліктів – усі нюанси цих питань людина усвідомлює тоді, коли вона прагне пізнати цей світ через науку. В нашому суспільстві є велика кількість міфів щодо педагогіки як науки. Є люди, які не вважають її наукою, не усвідомлюючи важливість проблем в сім'ї, є й ті, хто, помилково вважають, що вони знають краще, як вчинити без усвідомлення істин. Ця курсова робота написана для тих, хто зацікавлений в питанні: "А як же правильно?".

Об'єктом курсового дослідження є неправильне сімейне виховання в Україні.

Предметом – умови успішного сімейного виховання в сучасній українській родині.

Мета роботи – розкрити особливості, сутність та місце сімейного виховання в сучасній сім'ї. Визначити умови, які сприяють ефективному сімейному вихованню в сучасній Україні.

Завдання:

1. Визначити труднощі, з якими стикаються батьки та дитина через неправильне виховання в сім'ї.
2. Встановити психологічні проблеми учасників сім'ї, які впливають на стосунки в родині і поза нею.
3. Розкрити, як успішно розв'язувати проблеми в колі сім'ї, які виникли через неправильне виховання дитини батьками.
4. Обґрунтувати умови успішного сімейного виховання в сучасній українській родині.

В курсовій роботі використані такі загальнонаукові методи дослідження:

1. Аналіз.

Розкрито різні підходи щодо виховання дітей, а також види взаємодій між всіма родичами в сім'ї. Проаналізовано наукову літератури, в якій вивчаються: психологія сімейних стосунків, різні моделі взаємодії між батьками та дітьми, етапи життєвого шляху і т. д.

2. Синтез.

Було синтезовано різні підходи та виведено найкращі методи виховання.

3. Порівняння.

Порівняно сім'ї, в яких виховувались діти, до яких застосовували правильні методи виховання та ті, які є недопустимими.

4. Пояснення.

В курсовій роботі розкриваються певні закономірності. Наприклад, як поведінка батьків впливає на спосіб життя дітей.

5. Структурування.

Інформацію структуровано в логічній послідовності. В кінці повністю розкрито суть питання.

6. Узагальнення.

Було узагальнено та зроблено висновки спираючись на матеріал, який був викладений в основній частині курсової роботи.

РОЗДІЛ 1. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ СІМЕЙНОГО ВИХОВАННЯ.

1.1. Труднощі, з якими стикаються батьки та дитина через неправильне виховання в сім'ї.

Проблема сімейного виховання є дуже актуальною і потребує особливої уваги в 21 сторіччі. Наразі люди відкриті до нового і готові сприймати різні точки зору, але основна маса переповнена інформацією і не знає що з нею робити. Для того, щоб розібратися в проблемі сімейних стосунків між батьками та дітьми більш детально давайте розглянемо труднощі, з якими можуть стикатися батьки та діти через неправильне сімейне виховання.

По-перше, тип керівництва батьків дуже важливий. Він визначає якими будуть відносини між батьками та дітьми на психологічному рівні. Наприклад, якщо дитина виросла в сім'ї, де панував авторитарний стиль керівництва, то така особистість в дорослому віці буде мати багато образ на батьків, які потім можуть перерости в деспотизм, помсту, відчуження, бажання самоствердитися за рахунок інших і тд.

Якщо дитина росла в родині, де панував ліберальний стиль, то з дитинства вона може звикнути до вседозволеності, відсутності емпатії, невміння сприймати та розуміти думку інших людей, а також до відсутності поваги та критичного мислення. В дорослому віці при комунікації з іншими людьми така особистість може з легкістю перетинати кордони інших людей при цьому не відчуваючи провини.

Якщо дитина виховувалась в умовах, де її кордони постійно порушувались або, навпаки, вона не звикла бачити авторитет в сім'ї, то в школі чи дитячому садку в неї можуть виникнути проблеми в комунікації з іншими людьми. Наприклад, це може проявлятися через пасивну або пряму агресію, неповагу до вихователів/вчителів, невміння будувати діалог, булінг інших дітей, нехтуванням правилами та нормами поведінки.

Коли дитину багато сварять чи обмежують якимось чином її права, вона дуже часто замикається в собі та перестає ділитись чимось особистим. В кращому випадку-це слухняна дитина, яка виконує всі прохання батьків, незважаючи на постійну критику та дорікання. В гіршому-в дитини починається протест, який може виражатися через насилля над тваринами, неслухняністю, невміння стримувати власні емоції та агресію. Все це руйнує відносини між батьками та дітьми. Як наслідок, діти вже в дорослому віці можуть мати багато психологічних травм та повне небажання спілкуватись. Батьки мають боятися не сварок з власною дитиною, а тиші, яка настає тоді, коли конфлікт не вирішується і повністю або частково втрачається зв'язок. Це може призвести до того, що люди можуть перегоріти і відносини закінчатся. Для того, щоб попередити такий розвиток подій важливо вміти підтримувати гарні відносини, намагаючись не допускати суперечки. А якщо вони все ж таки виникають, то вміти їх вирішувати належним чином.

Розлучення батьків завжди несе за собою травму для всіх членів родини. Особливо тяжко це переживають діти, тому що вони психологічно дуже прив'язані, як до тата, так і до мами. Не можна точно спрогнозувати яка саме буде реакція у дитини, але можна визначити можливі наслідки. Наприклад, через нестачу уваги одного з батьків дитина, а згодом і доросла особистість може шукати тепло, увагу в інших людях. Або ж почати звинувати себе в тому, що сталося. Ця думка закріпиться дуже глибоко в пам'яті дитини, якщо хтось з членів сім'ї докорятиме їй, в тому, що це трапилось саме через неї. Батькам не можна втручати дитину в конфлікт. Також, маючи поганий приклад токсичних взаємовідносин особистість в зрілому віці може взагалі не захотіти створювати сім'ю.

1.2. Психологічні проблеми учасників сім'ї, які впливають на стосунки в родині і поза нею.

На кожному етапі життєвого шляху людина стикається з кризами. Вона в такий період проживає певні труднощі, які мають зробити її сильнішою та

відкрити щось нове. З самого народження дитина входить в цей світ з відчуттям того, що її відділили від матері. Це необхідна умова для початку свого власного шляху. Далі починається криза одного року, яка характеризується плаксивістю, похмурим настроєм, а інколи і втратою сну. Вона потрібна для того, щоб зруйнувати необхідність емоційної взаємодії між дитиною та дорослим. Потім виникає криза трьох років, яка проявляється через негатив, впертість, непокірність та протест. Дитина проживає всі ці емоції для встановлення власної самосвідомості. Криза 6-7 років характеризується втратою дитячої безпосередності та прагненням посісти нове, значуще місце в житті. В цей період, зазвичай, вона йде в перший клас, де зустрічає нових людей. Школяр тепер отримує домашнє завдання від вчителів, має власні бали та стикається з конкуренцією. Після цього настає криза підліткового віку. Для цього періоду життя характерна імпульсивність через постійну зміну настрою, проблеми з батьками через намагання здобути власну незалежність, знецінювання дорослих та їхньої думки. Також в цей період часто виникає перше кохання, яке може бути нероздільним. Через надмірну емоційність в підлітка можуть виникати суїцидальні думки та втрата сенсу життя. Криза юнацького віку виявляється через страх перед дорослим життям, переосмислення цінностей та цілей. В цей період багато хто тільки починає шукати себе. Помилки, які були допущені в молодості можуть мати наслідки на все подальше життя. Далі йде криза 30 років. Люди в цей період перебувають в пошуку сутності існування. Ці пошуки знаменують перехід від молодості до зрілості. Криза це невід'ємний процес становлення особистості. Вони потрібні, щоб розкрити потенціал кожної людини, а також вказують на розвиток особистості.

Проблема соціалізації є дуже актуальною. Людина-це соціальна істота, яка потребує спілкування з іншими людьми. Від самого початку свого життєвого шляху особистість проходить через людей, які допомагають їй реалізуватися або, навпаки, справляють поганий вплив на її розвиток. Починаючи від

народження до 3-ох років про дитину піклуються батьки. В цей період, якщо батьки не дають тепло та любов новонародженій дитині, то в майбутньому вона може їх не визнавати. Так, як саме в цей період формується привязаність. Дорослі мають слідкувати за умовами, в яких росте їх дитина. В тому числі і з ким вона спілкується та проводить час. Лишаючи, дитину з нянею чи родичами маля може прив'язатися до них більше ніж до самих батьків. Через це в подальшому у дорослих можуть бути проблеми з вихованням дитини.

Коли малечі виповнюється 3 роки вона йде до дитячого садочку, де спілкується з однолітками та вихователями. Проблеми в соціалізації можуть виникнути через неготовність дитини до дитячого садку. Вона може боятися інших людей та не хотіти спілкуватися зі сторонніми. Причиною тому може бути надмірна турбота батьків, слабкий розвиток та невміння дитиною самостійно долати труднощі.

В 6-7 років, коли дитина йде до школи в неї можуть виникнути труднощі зі спілкуванням через недоброчинність соціуму або, якщо дитина за типом темпераменту "меланхонік", то їй може бути складно вибудовувати відносини з іншими людьми через замкнутість в собі. Також, причиною може бути втрата довіри до людей. Якщо у дитини була якась психологічна травма в минулому, то довіритися комусь в майбутньому їй може дуже складно. Поняття "дружба" передбачає обмін інформацією, думками та вмінням отримувати задоволення від такої взаємодії. Якщо людина не може отримувати останнє, що є найголовнішим пунктом, то вона преречена бути самотньою.

В 13-14 років багато підлітків зіштовхуються з проблемою розуміння їх оточуючими. Проблеми соціалізації можуть проявлятися через невизначеність у житті, нерозуміння себе та інших людей, а також роздуми про життя, що завжди призводять до тупіка. Таким чином людина відгороджується від людей і може взагалі не мати знайомих чи друзів. В цей

період в основному впливають всі образи, які копились роками. Батьки можуть неочікувано почути від тихої та спокійної дитини: "Я тебе ненавиджу". Так стається, коли в дитинстві дитину змушували робити те, чого вона не хотіла. Іншою причиною може бути те, що її принижували, але вона була маленька, щоб відповісти. Тепер, коли дитина вже стає більш міцнішою та сміливою в неї є хоробрість сказати так, як вона це відчуває. В цей період батьки можуть втратити будь-який зв'язок з дитиною. Через пригнічений стан може виникати депресія, через яку підліток може мати упадок сил, небажання їсти, бессоння. Недосіатньо близькі стосунки з батьками можуть вилитися в різного роду залежності. Алкоголь, цигарки, наркотики дуже погано впливають на здоров'я дитини, а в подальшому боротьба з поганими звичками може стати тягарем, як для дорослих, так і до людини, яка колись зробила неправильний вибір. Різкі перепади настрою також може справляти поганий вплив на психічне здоров'я. У дівчат може збитися цикл, а хлопці схильні до того, що така поведінка може стати для них звичною. В майбутньому через любов до ризику людина може робити речі, які для людей з нормальною психікою можуть здаватися страшними, дивними, необдуманими. Такі люди можуть бути дуже конкурентноспроможними, але при цьому позбавлені відчуття страху за життя.

Під час кризи середнього віку можна втратити соціальні зв'язки через депресію, апатію, надмірні роздуми смерті і те, що ти зробив в цьому житті. Друзі та знайомі можуть відвертатися та не хотіти спілкуватися через песимістичне ставлення людини до життя, нереалізованість, не відповідність соціальному статусу і тд. Все це може тільки пригнічувати відчуття неповноцінності та відсутності сенсу життя.

РОЗДІЛ 2. ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ УМОВ УСПІШНОГО СІМЕЙНОГО ВИХОВАННЯ

2.1. Успішне розв'язання проблем в колі сім'ї, які виникли через неправильне виховання дитини батьками.

Найкращий варіант, коли дитина виховувалась в сім'ї, де відносини були побудовані на демократичному стилі. За таких умов змалечку в неї буде виховуватися почуття власної гідності, справедливості, а також вміння розуміти та відчувати інших людей. За таких умов в дитини навряд чи виникнуть проблеми з підтримкою будь-яких відносин як в родині, так і поза

нею. В школі чи дитячому садку така особистість буде пізнавати цей світ з оптимізмом та вдячністю, спілкуючись та розвиваючись разом з однолітками.

Якщо ж все ж таки через погане виховання в сім'ї в дитини виникли проблеми у спілкуванні, то батькам важливо правильно вміти розв'язувати дану проблему. По-перше, потрібно поговорити з дитиною про те, що її турбує, а також що вона відчуває, коли спілкується з іншими людьми. Навіть якщо дитина погано вчинила не можна її сварити. Треба відверто з нею поговорити про те, що сталося та пояснити чому так чинити не можна. Набагато краще мати декілька джерел, які можуть підтвердити, що все було саме так.

Наприклад, від вчителів/вихователів, інших дітей та їх батьків. Батьки мають намагатися заздалегідь інформувати своїх дітей про можливі наслідки тих чи інших дій та намагатися не допускати неприємні ситуації на їхньому шляху.

Дуже важливо, незалежно від віку батьків та дітей, вміти працювати над відносинами і визнавати свої помилки. Ніколи не пізно зробити перший крок до примирення, але треба мати на увазі, що може бути занадто пізно. Наприклад: діти можуть вирости і вже не зможуть пробачити те, як з ними поводитись; смерть якогось члена сім'ї; втрата будь яких зв'язків з людиною. Бажано вирішувати конфлікти одразу. Не відкладати і не зволікати.

Для того щоб вирішити психологічні проблеми, які виникли через розлучення батьків перш за все потрібно усвідомити, що вони насправді є і руйнують життя. Обов'язковим є звернення до психолога. Робота з професіоналом допоможе пропрацювати травму та розібратися в собі. Чим скоріше людина це зробить-тим раніше в неї з'явиться можливість побудувати здорові стосунки і жити щасливе життя.

Бар'єри між батьками та дітьми доволі часта проблема, з якою стикається багато сімей. Коли народжується дитина, у батьків в цей період дуже часто

трапляється післяродова депресія. Це може проявлятися через небажання матері годувати новонародженого, неприйняття того факту, що це твоя дитина і про неї потрібно піклуватися, небажання проводити з малям час, а також відчуття, що весь світ, який вибудовувався раніше руйнується через те, що роль "матері" забирає занадто багато часу.

В період 1-го року батьки можуть відчувати невпевненість у власних діях через недостатню кількість знань та навичок у вихованні. Наприклад, дитина може плакати, а дорослі не розуміти що вона хоче, та як дізнатися її про бажання.

У віці з 3-6 років труднощі можуть виникати з власним контролем емоцій батьків. Плач та поведінка, яку складно контролювати та координувати може зіграти злий жарт з психікою молодих та недосвідчених дорослих. Також, батьками може бути складно говорити з дитиною про гендерні відмінності між дівчинкою та хлопчиком через несприйняття факту, що такі запитання-це абсолютно нормально. Це відбувається через різницю поколінь. На жаль, не завжди можна виправити фундамент, який був закладений під час виховання 20, 30 чи 50 років тому.

Вік 6-7 років передбачає вміння зацікавлювати дитину у вивченні цього світу. Бар'єрами можуть бути невміння пояснювати якісь явища. Якщо це неповна сім'я, то одній людині може бути складно поратися з усіма задачами. Так як дитина в цьому віці стає вже більш свідомою, то вона може здогадуватися про те, як себе почуває батько чи мати. Дорослим, в свою чергу, буває важко пояснити чому сталося так, а не інакше. Також, в цьому віці діти дуже полубляють гратися. Батькам може бути це зовсім нецікаво, але при цьому вони неспроможні відмовити дитині.

В підлітковому віці батьків можуть виникати такі бар'єри у спілкуванні, як невміння пояснити підлітку що таке "статеве виховання" та як себе потрібно вести з протилежною статтю. Через замкнутість та непередбачуваність

підлітка багато батьків не знають як себе з ним вести. В цей період парубок може влаштувати емоційні качелі батькам. Через неспроможність зупинити даний процес батьки можуть мати проблеми зі здоров'ям, зокрема з психікою. Це може проявлятися через залежності, невміння контролювати власні емоції, роздратованість, песимістичне ставлення до життя. Неспроможність повідомити про це власну дитину через боязнь бути проігнорованим та знеціненим може спровокувати розвиток депресії. Таким чином підліток може заразити власним песимістичним ставлення до життя інших людей. Також, в цей період нерідко можна почути звинувачення в бік батьків, ставлячи під сумнів поняття "виховання", сенсу життя та авторитет дорослих. Такі відносини не завжди переживають таку травму, а образи запам'ятовуються на все життя.

При кризі середнього віку бар'єри у спілкуванні можуть виникати через невміння сказати вже дорослій дитині, що він чи вона неправильно вчинив чи сказав через те, що доросла людина дуже погано сприймає критику. Також, така причина може бути в тому, що людина переживає кризу і батьки бояться іще більше ранили власну дитину. Невміння висказати думку може спровокувати пустоту у відносинах.

2.2. Шляхи подолання психологічних проблем учасників сім'ї для успішної соціалізації та комфорту в сім'ї.

Батькам важливо розуміти, що кризи-це нормально. Вони не мають звинувачувати, докоряти, сварити і тим паче зриватися за це на власну дитину.

Коли настає криза новонародженості батькам в цей період потрібно заспокоювати, обіймати, гладити, давати дитині тілесне та емоційне тепло. Щоб не нервувати намагатися більше відпочивати, займаючись улюбленою справою.

При кризі одного року батьки мають в усьому підтримувати дитину. Це той період, коли малюка треба починати вчити новому. Можна давати йому слухати різні звуки, в тому числі і музику, чіпати поверхні, нюхати запахи та вчити словам. Це той період, коли дитина може вимовити перше слово, яке так багато значить, бо воно є першим. На даному етапі дитина налагоджує соціальні зв'язки, тому батькам вкрай важливо подавати гарний приклад.

Коли настає криза трьох років головне для малюка-це дотримання режиму дня. Старші мають привчити себе та дитину до дисципліни. Це допоможе втримати авторитет батьків. Також, заохочення до самостійності, якщо це не шкодить малюку, допоможе направити енергію в правильне русло. Батьки можуть давати право вибору в якихось простих речах. Наприклад, можна запитати малюка: "Що ти сьогодні хочеш одягти? Спідницю чи штани?". За умови якщо дитина вередує та влаштовує істеріку не можна на неї кричати. Потрібно зберігати спокій та намагатися заспокоїти. При цьому важливо не допустити шантаж з боку дитини. Якщо дитя звикне до того, що через плач вона чи він задовольняє свої потреби, то це буде означати, що вже змалечку батьки привчають дитину до того, щоб ними маніпулювали. В усіх питаннях має бути чітка та ясна позиція старших. Таким чином дитина буде з раннього віку привчатися до того, що батьки є в авторитеті і їх потрібно поважати. Також, в цьому віці дуже важлива соціалізація. Дитина має спілкуватися з однолітками та грати з ними в ігри.

У віці 6-7 років дитина стає більш незалежною та допитливою. Часто можуть лунати питання: "А чому так, а не інакше". Дорослим важливо давати відповіді на всі запитання та заохочувати до вивчення нового. Від цього залежать подальші успіхи школяра у навчанні. Якщо дитина буде зацікавлена в пізнаванні різних процесів, то їй буде легше адаптуватися в новому середовищі та вивчати щось нове.

Криза підліткового віку є найбільш важкою. Батьки в цей період мають бути як ніколи терплячими. Під час бунту підлітка не можна відповідати

агресією. Завжди потрібно дивитись глибше та намагатися зрозуміти що ховається за такою поведінкою. Дуже часто за маскою холоду та байдужості до думки інших існує вразлива натура, яка потребує любові, поваги та розуміння. Щоб було легше усвідомити причини того, чому він чи вона так себе поводить можна уявити себе на місці підлітка. Також, було б корисним поговорити про те, що відчуває дитина, коли відбуваються конфлікти. Гормони тісно пов'язані з психікою та організмом в цілому, тому батькам вкрай важливо знати чи все гаразд зі здоров'ям дитини. Якщо ж підліток не хоче про це говорити і в нього бажання ні з ким не спілкуватись, то не потрібно давити на нього. Це його вибір. Найкраще, що можуть зробити дорослі з цій ситуації-це залишати здоровий глузд, підтримувати позитивний погляд на життя та намагатися транслювати це своїй дитині. Також, дуже важливо вміти сприймати його таким, який він є. Навіть якщо він розкидав речі, з кимось побився чи накричав на когось. Батьки завжди поряд і люблять свого бунтаря незважаючи ні на що. Обов'язковим є проведення заходів з інформування дитини про статеве виховання. Коли грають гормони надважливо пояснювати як, чому і які наслідки можуть бути, якщо не дотримуватися правил контрацепції. Це складний період, як для дитини, так і для батьків, але з правильним підходом можна подолати всі проблеми і отримати гарний досвід, який буде корисним в майбутньому.

Незалежно від того скільки людині років для батьків вона завжди залишиться дитиною. В 30 років настає криза "середнього віку". Зважаючи на психологічну невпевненість через переоцінку цінностей, роздуми про те, що він чи вона зробили в цьому житті, а також думки про неминучу старість та смерть можуть спровокувати депресію та в цілому важкий психологічний стан. Для людини в цей момент важлива підтримка близьких людей. Тих, хто знає людину краще за всіх. І це батьки. Саме вони можуть допомогти краще зрозуміти себе та направити в правильне русло.

Перш за все, перед плануванням вагітності, люди мають дуже ретельно поглибитися в таку науку, як "педагогіка". Це допоможе в майбутньому краще розуміти процеси, які відбуваються з дитиною та в сім'ї в цілому, а також легше пережити кризи та подолати бар'єри в спілкуванні. Перед народженням дитини потрібно морально підготуватися до всіх труднощів, які можуть виникнути. Люди мають зрозуміти, що це невідворотний процес і дитина-це на все життя.

Якщо ж все ж таки рішення "робити дитину" було прийнято несвідомо і у батьків виникла післяродова депресія, то не треба впадати у відчай. З цієї ситуації є вихід. Наприклад, можна звернутися по допомогу до психолога, щоб з ним глибше розібратися у проблемі та спробувати знайти рішення. Важливо пам'ятати, що наше самопочуття залежить, перш за все від нас самих. Ми самі творці свого щастя. Психолог може допомогти направити людину, але намагатися та хотіти перебороти депресію людина має сама. Ніхто за неї, на жаль, зробити це не зможе. Також, є різні методи, які можна застосувати самостійно. Наприклад, можна взяти аркуш паперу та на ньому перерахувати всі плюси та мінуси, які ви вважаєте за потрібне, щоб далі проаналізувати ситуацію та зробити висновки.

В період одного року потрібно дуже ретельно слідкувати за реакціями та поведінкою дитини, щоб вміти розуміти, що вона хоче. Так як вона не може сказати про це батьки мають вміти здогадуватись та вміти задовольнити її потреби.

У період від 3-6 років для батьків важливо вміти тримати негативні емоції при собі. Навіть якщо дитина погано себе поводить не можна її бити чи кричати. Для того, щоб нормалізувати свій та емоційний стан дитини можна спробувати піти разом на прогулянку у парк або запропонувати якусь цікаву гру, яка зможе відвернути увагу від поганих емоцій, заспокоїти та покращити настрій маля.

Щоб подолати бар'єри, які можуть виникнути в період від 6-7 років обов'язковим є аналіз власних дій. Також, постійний пошук нового та література можуть поглибити знання та знайти відповідь на запитання, які обов'язково поставить вам дитина. Позитивний погляд на життя може дуже полегшити задачі, які постають кожного дня.

В період підліткового віку батьки мають пам'ятати, що підліток неспроможний повністю оцінювати ситуацію. Батьки-це люди, які мають вміння координувати дії дитини при цьому не принижуючи та не порушуючи кордони підлітка. Так, як він прагне до незалежності, то в даній ситуації краще прийняти той факт, що людина вже доросла, щоб не погіршити ситуацію, але при цьому, направляти його дії в правильне русло. В підлітковому віці не можна ставати в позицію: "Ти будеш робити те, що я тобі сказав/сказала". Потрібно бути кращим другом, якому можна розповісти все як є, який не буде засуджувати та давати поради тоді, коли це не треба. Щирість, вміння слухати та розуміти зможе розтопити навіть "крижане" серце.

Щоб подолати бар'єр "невміння сприймати критику", коли наступає криза "середнього" віку людина має розуміти помилки-це абсолютно нормально. Звісно, не приємно, коли тебе критикують, особливо близькі для тебе люди, але без цього особистість не буде розвиватись.

До трьох років батькам важливо проводити достатньо часу з дитиною. Увага батьків формує відносини між дорослими та дітьми ще на початковому етапі розвитку майбутнього покоління. Дуже важливим є підготовка дитини до дитячого садку. Батьки мають пояснювати, що в дитячий садок-це гарне місце. Наприклад вони можуть сказати дитині:"Якщо батьки не поряд-це не означає, що вони про тебе не піклуються. В дитячому садку можна зустріти друзів, з якими ти будеш гратися. Там буде смачна їжа. Вихователі завжди будуть поряд та піклуватимуться про тебе. Не треба боятися."

Якщо у дитини виникли проблеми під час соціалізації в школі батькам негайно потрібно дізнатися причину та якнайшвидше спробувати знайти вирішення проблеми. Також, слід зазначити, що не завжди школяр може розкритися дорослим. Треба обов'язково питати про успіхи у навчанні та поведінку дитини у класного керівника. Якщо батьки виявили, що дитина заскнута та не спілкується з однолітками, то можна запитати в неї про причину. Якщо їй так комфортно, то краще нічого не змінювати, але якщо школяр жаліється, що його ображають однокласники чи навіть вчителі, то це питання потрібно вирішувати окремо з вчителями та директором. Може бути таке, що дорослі можуть не домовитися і буде прийняте рішення змінювати школу. Батьки мають навчити дитину постояти за себе. Потрібно її вчити як треба поводитися в тих чи інших ситуаціях. Моделювання ситуації може бути дуже корисним методом у навчанні. Наприклад, можна сказати: "Давай уявимо, що до тебе підійшла незнайома людина та проронувє щось з'їсти. Дитино, яка буде твоя реакція?". Обов'язково треба наголосити, що не можна спілкуватися з незнайомими людьми і тим раче брати у них цукерки чи інші продукти. Дитина має розуміти, що в світі існують злі люди, які можуть їй нашкодити. Також, не менш важливим є побудова власних кордонів. Не можна комусь торкатися геніталій дитини чи брати її особисті речі. Також, щоб уникнути конфліктів з іншими людьми треба їй пояснювати, що людям може бути неприємно, якщо ти занадто голосно говориш, чіпаєш їх за волосся чи одяг. Дитина має розуміти, що існують не лише свої, а й кордони інших людей, які не можна порушувати. Якщо сталась якась неприємна ситуація батьки не мають права кричати чи сваритися на дитину. Треба, перш за все пояснити чому так робити не можна, а потім разом зробити висновки з ситуації та знайти правильне рішення. Відносини між батьками та дітьми мають бути різноправними. Це передбачає те, що не можна ставити інтереси когось вище чи нище. Якщо дитина буде розуміти, що про неї турбуються, захищають та вчать новому, то вона буде проявляти любов до батьків і мати

щасливе дитинство. У батьків на першому місці завжди має бути їх дитина, а не думка інших.

Авторитет – це «щось таке» в батьках, що змушує дитину підкоритись їхній волі, щоб відчувати себе безпечно та спокійно й не мати сумнівів у тому, що слід робити і як поводитися. Для маленької дитини мати й тато – єдине джерело почуття безпеки, ті люди, які здатні вирішити будь-яку проблему й розсіяти будь-який сумнів. Батьківський авторитет впливає із самих стосунків між батьками й дітьми. У свою чергу, за безпеку, близькість та опору малюк віддячує своїм батькам некритичним поклонінням, довірою й вірою.

Так відбувається до періоду дорослішання, тобто до тієї пори, доки дитина не опанує мистецтво збору інформації й не почне аналізувати її та узагальнювати. У процесі зростання дитина зможе проаналізувати батьківську поведінку й дійти висновку, що не завжди наші вчинки бездоганні і часто ми обходимо правду стороною. Так вона починає розуміти, що тато не найсильніший, а мама не наймудріша. Але чи можна сказати, що в цей момент батьківський авторитет «засуджений на повалення з п'єдесталу»? Зовсім ні.

Аби зберегти дружні стосунки з дитиною та свій авторитет, дотримуйтесь таких рекомендацій:

1. Ніколи не дуріть свою дитину. Кажіть їй правду на рівні її розуміння або зовсім її не озвучуйте, якщо думаєте, що навіть проста форма правди виявиться для дитини занадто складною або небезпечною. Скажіть: «Я обов'язково розповім тобі пізніше, коли ти трішки підростеш», це краще, ніж давати дитині відповіді, що збивають її з пантелику й викликають занепокоєння.

2. Дбайте про те, щоб ваші слова не розходилися з учинками та справами. Не робіть того, що засуджуєте, і не засуджуйте те, що робите.
3. Не вдавайте, що ви щось знаєте, якщо це не так. Скажіть чесно, що ви не знаєте, але дізнаєтесь – і неодмінно дотримайтеся свого слова.
4. Завжди тримайте своє слово!
5. Будьте послідовними, але без фанатизму. Нехай у дитини завжди буде можливість обговорити з вами щось важливе і провести чесні переговори. Не бійтеся змінити свою думку, якщо почуєте розумні аргументи дитини.
5. Сміливо висловлюйте свої погляди, але не плутайте свою думку зі спонуканнями й заборонами.
6. Не бійтеся визнавати свої помилки перед дитиною й навіть вибачатись, якщо ви були не праві.
7. Не будьте лицемірними й лукавими. Не радійте візиту тітки демонстративно, а коли за нею закриваються двері, не кажіть про неї погано.
8. Коли щось забули чи не стримали слово, не виправдовуйтеся обставинами.
9. Удома не кажіть презирливо про людей, яким ви першими на вулиці подаєте руку або вітаєтесь.
10. Якщо дитина (незалежно від віку) розмовляє з вами серйозно, серйозно вислухайте її й серйозно дайте відповідь.
- 11 Ніколи не висміюйте дитину й не ставайте на бік її опонента, особливо у присутності однолітків.

В підлітковому віці якщо дитина погано вчиться, не виконує вимоги вчителів, веде вседозволений спосіб життя та не рахується з думкою старших, то батьки в цій ситуації мають спробувати поговорити з підлітком стосовно такої поведінки. Якщо діалог не дасть ніяких позитивних результатів, то було б клрисним звернутися по допомогу до сімейного чи

шкільного психолога. Підлітки дуже тяжко сприймають критику в свою адресу, тому в деяких випадках батькам краще промовчати, щоб не розгортати конфлікт. Важливо справедливо ставитися до дитини незалежно від того, скільки їй років. В родині має бути відсутнє насилля, закиди, ситуації, коли на дитину кричать і не хочуть вислухати. Якщо виховувати дитину в поганих умовах, думаючи, що вона маленька і не зможе відповісти, то в майбутньому це може перерости в помсту. В підлітковому та вже в дорослому віці вона може згадати всі погані моменти та вести себе таким чином, як колись поводитись з нею, або навіть гірше. Щоб не допустити такий розвиток подій батьки мають виховувати дитину в психологічно здоровій сім'ї. На жаль, образи завжди запам'ятовуються надовго і стерти їх з пам'яті майже неможливо. Якщо батьки все ж таки дуже сильно образили своїм невдали вихованням, то можна спробувати вибачити. В деяких випадках це допомагає.

Починаючи з 30 років людина має сама вміти вирішувати свої проблеми. Головне вчасно зрозуміти та визнати, що в тебе насправді вони є. Пройти через кризу та вміти зуміти знову прийти в нормальний стан, який передбачає спілкування з іншими людьми, не кожен може самотійно. Нерідко єдиним виходом є розмова з психологом чи психотерапевтом. Батьки, при такому розвитку подій, можуть допомогти визначити та направити людину, якщо вона самотійно неспроможна прийти до такого рішення. Великий ризик не вийти з цього стану може з'явитися тоді, коли особистість після аналізу свого життєвого шляху з психологом прийшла до висновку, що вона недостатньо зробила в цьому житті, не досягла успіху в чомусь, не реалізувалась.

Батькам в період підліткового потрібно бути особливо пильними. Дитина може не показувати те, що вона погано себе почуває. Піклування про дитину в цей період дуже важливе. Дорослі мають слідкувати за тим, щоб дитина регулярно їла, дотримувалась сну та достатньо відпочивала. Якщо у дитини

з'явилися якісь залежності, то на початковому етапі їх іще можна перебороти. Перш за все, треба обговорити наслідки такої поведінки з дитиною. Можна навіть провести екскурсію в центр, де лікують людей з різними залежностями, щоб дитина на власні очі побачила що може статися з нею. Також, її можна записати на лекції, де розкажуть іще детальніше, з точки зору біології, чому це так шкодить здоров'ю. Якщо у дитини проблеми з гормонами, то можна сходити до гінеколога та ендокринолога, щоб лікар перевірів чи все в порядку. Ні в якому разі не зволікайте коли з'явилася якась проблема. Розкрити особистість в гарну сторону також можуть допомогти різні секції. Наприклад, якщо хлопцю подобається адреналін, то його можна записати на бокс, карате чи навіть на уроки стрільби в тірі. Це ті навички, які можуть знадобитися хлопцю в майбутньому. Також багато підлітків може відгороджуватися від реальності, граючи в різні ігри. В майбутньому це може бути залежністю, хоча і приносити достатньо коштів. Також, не можна сказати, що якщо дитина постійно сидить в комп'ютері, то вона не розумна. Навпаки, якщо це спорт, то таким чином в людини може бути дуже гарно розвинена логіка та стратегічне мислення. Для батьків важливо помічати найдрібніші деталі, навіть незначні захоплення, щоб мотивувати та направляти дитину в правильне русло. Батьки навіть можуть купляти дитині потрібне обладнання, щоб вона швидше розвивалася. Не можна знецінювати навіть найбільш безглузду ідею. Навіть, якщо батькам здається, що у дитини немає здібностей для розвитку в даному напрямі, то все одно потрібно її підтримати та сказати: "Добре. Можеш спробувати. Гарна ідея!". Безперечно, було б дуже корисним згадати себе в дитинстві. Всі люди переживали кризи в своєму житті. Цей метод може допомогти краще зрозуміти підлітка в цей період.

Якщо в дорослому віці людина проявляє агресію до інших, порушує соціальні норми, не має відчуття страху за своє життя, то можливо в підлітковому віці вона відчувала емоції, які потім стали для нього звичними.

Може бути таке, що йому навіть хотілось їх відчувати. На жаль, така поведінка характерна для "психопатів".

Психопат-це людина, яка не відчуває емпатію до інших людей і робить все для того, щоб задовольнити тільки власні потреби. Вони можуть бути дуже гарними маніпуляторами. Визначити соціопата не так легко. Істина може ховатися під маскою доброзичливості чи намірами допомогти. Але насправді людина в голові може мати коварний план того, як використати ту чи іншу людину. Також, такі люди можуть мати карколомну харизму. Людям вони можуть здаватися дуже гарними, татановитими, дотепними. Спілкування з соціопатом ні до чого гарного ніколи не призведе. Він буде користуватися вами до останнього поки ви не втратите всі сили. Ну а далі, коли з вас вже буде нема чого брати він піде. Так як така людина не здатна відчувати інших людей, то допомогу від неї можна не чекати. Важливо пам'ятати, що навіть якщо вам здається, що ви подружились з психопатом не можна цього робити. Є дуже великий ризик, що він повністю знищить вашу особистість та потім про вас навіть не згадає.

Якщо дитина росла в сім'ї соціопатів, то в вона може перейняти звички батьків у спілкуванні з іншими людьми, а також мислити так само зловісно, як дорослі. Але не завжди дитина стає схожою на своїх батьків. Вона може обрати "протилежний" сценарій та сказати собі:"Ні, я так робити не буду." Батьки можуть відноситися до дитини гарним чином, навіть маючи таку патологію. Але до інших, сторонніх людей застосовувати різні методи маніпуляції, щоб взяти своє. Якщо ж все ж таки до власної дитини соціопати застосовували якісь прийоми, то ці мамонти назавжди викарбуються в її пам'яті. Якщо людина свідома, то вона може зрозуміти, що це неправильно і вийти сама з цієї ситуації. Якщо ж ні, то їй обов'язково потрібна допомога спеціаліста.

ВИСНОВКИ

В цій курсовій роботі було проаналізовано багато проблем та знайдено для кожної з них оптимальне рішення. Ця інформація може допомогти недосвіченим батькам в подоланні різного роду труднощів, а також у вихованні психологічно здорового майбутнього покоління. У сьогоднішніх реаліях життя, коли існує багато течій в релігії, науці, технологіях дуже важливо не загубити себе. Це можна легко зробити так, як люди перегружені інформацією і не завжди спроможні діяти свідомо. Якщо порівняти сім'ю, де виховувалась дитина в здорових відносинах з батьками та ту, де не було атмосфери любові, а батьки знущались та знецінювали дитину, то можна помітити, що в останньому випадку, дитина яка виросла в поганих умовах обов'язково буде мати психологічні травми, з якими не всі можуть впоратися. І, навпаки, яка виросла в гарних умовах, з батьками, які люблять, розуміють, підтримують та ставляться до неї, як до особистості виросте людина, яка задоволена собою та навколишнім світом, з позитивним ставленням до життя та з вдячністю до старших за те, що дали таке чудове життя. Таку науку, як "педагогіка" можна вивчати протягом всього життя і цього буде замало для того, щоб повністю пізнати всі процеси. Важливо пам'ятати, що вивчення не закінчується після ознайомлення з якоюсь інформацією. Людина має вчитися та вдосконалюватися протягом всього життя, щоб бути спроможним передати найкраще наступному поколінню. Також, обов'язково потрібно відпрацьовувати здобуті навички в реальному житті. Проблеми-це невід'ємна частина життєвого шляху кожної людини. Їх потрібно вміти вирішувати. Навіть коли здається, що виходу немає треба вміти знаходити в собі сили для боротьби та вміти стояти на своєму заради власної мети. Жага до знань-це те, що робить батьків успішними у вихованні дитини. Можна зробити висновок, що для того, щоб виховувати дітей потрібно мати достатньо знань та навичок, які здобуваються через труд, але при цьому ніколи не можна думати, що ви знаєте все. Зацікавленість вас у житті породжує цікавість дітей, тому ніколи не можна зупинятися у здобуванні знань.

ІРЕЗЮМЕ

В умовах, коли люди не звикли планувати вагітність та вивчати таку науку, як "педагогіка" тема "Умови успішного сімейного виховання" набуває дуже важливого значення.

В першому розділі роботи було розкрито психолого-педагогічні проблеми сімейного виховання, з якими найчастіше стикаються батьки при вихованні дитини на різних етапах життєвого шляху.

В другому розділі обґрунтовано шляхи реалізації умов успішного сімейного виховання, де були виявлені методи вирішення конфліктів.

Курсова робота складається зі вступу, двох розділів, 28 сторінок. У списку використаної літератури знаходиться 34 джерела.

Ключові слова: правильне виховання, "педагогіка", соціалізація, стосунки між батьками та дітьми, кризи, розвиток особистості.

RESUME

In conditions where people are not used to planning pregnancy and studying such a science as "pedagogy", the topic "Conditions of successful family upbringing" becomes very important.

In the first section of the work, the psychological and pedagogical problems of family education, which are most often faced by parents when raising a child at different stages of life, were revealed.

In the second chapter, the ways of implementing the conditions of successful family education are substantiated, where conflict resolution methods were identified.

The term paper consists of an introduction, two sections, 28 pages. There are 34 sources in the list of used literature.

Key words: correct upbringing, "pedagogy", socialization, relations between parents and children, crises, personality development.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Алексюк А. М. Педагогіка вищої освіти в Україні . Історія . Теорія : підручник / Алексюк А. М. - Київ : Либідь , 1998. - 557 с .
2. Безпалько О. В. Соціальна педагогіка в схемах і таблицях : навч . посіб . О. В. Безпалько . - Київ : Центр навч . л - ри , 2002. - 139 с .
3. Волкова Н. П. Педагогіка : підручник / Н. П. Волкова . - Київ : Академія , 2002. - 575 с .
4. Волкова Н. П. Педагогіка : посіб . для студ . / Н. П. Волкова . - Київ : Академія , 2003. - 576 с .
5. 5 типів виховання, які травмують життя дитині. URL:

<https://rivne1.tv/news/5-tipiv-vikhovannya-yaki-travmuyut-zhittya-ditini>

6. Волкова Н. П. Педагогіка : навч . посіб . / Н. П. Волкова . - Вид . 4 - те , стер . - Київ : Академвидав , 2012. - 615 с .

7. Авторитет і особистий приклад батьків у процесі виховання. URL:

<https://vseosvita.ua/library/embed/010082cx-c6a2.docx.html>

8. Галузинський В. М. Педагогіка : теорія та історія : навч . посіб . / В. М. Галузинський , М. Б. Євтух . - Рівне : [б.в.] , 1996 . - 236 с.

9. Гура О. 1. Педагогіка вищої школи : вступ до спеціальності : навч . посіб . / О. І. Гура . - Київ : Центр навчальної літератури , 2005. - 223 с .

10. П'ятнадцять порад батькам дошкільнят – Розвиток дитини/ URL:

<https://childdevelop.com.ua/articles/parents/9611/>

11. Чи доречно мріяти під час війни? | UNICEF. URL:

<https://www.unicef.org/ukraine/stories/dreams-in-war-time-svitlana-royz>

12. Соловей М. І., Кудіна В. В., Спіцин Є. С. Професійно-педагогічна підготовка майбутнього вчителя в кредитно-модульній системі організації навчання: навч. посіб. Київ. 2013. 377 с.

13. Як додати сил дитині у посттравматичному зростанні: 10 практичних порад | UNICEF. URL:

<https://www.unicef.org/ukraine/stories/royz-child-in-post-traumatic-growth>

14. Кузьмінський А. 1. Педагогіка вищої школи : навч . посіб . / А. І. Кузьмінський . - Вид . 2 - е , стер . - Київ : Знання , 2011. - 486 с.

15. Левківський М. В. Історія педагогіки : навч . посіб . / М. В. Левківський , О. М. Микитюк . - Харків : ОВС , 2002. - 240с.

16. Готовність дитини старшого дошкільного віку до навчання в умовах реформування української школи. URL:

<https://www.youtube.com/live/npJq40Hzbxg?feature=share>

17. Лозова В. 1. Теоретичні основи виховання і навчання : навч . посіб . / В. І. Лозова , Г. В. Троцько . - 2 - ге вид . , випр . і доп . - Харків : ОВС , 2002. 400 с.
18. Любар О. О. Історія української школи і педагогіки : навч . посіб . / О. О. Любар , М. Г. Стельмахович , Д. Т. Федоренко . - Київ : Знання , 2003. - 449 с
19. НУШ: реформа має продовжуватись – діти. URL:
https://youtu.be/T3_UTX4vo0c
20. Ігрові методики та вправи в роботі вчителя початкових класів. URL:
<https://www.youtube.com/live/SMXv-dl-n1M?feature=share>
21. Максимюк С. П. Педагогіка : навч . посіб . / С. П. Максимюк . - Київ : Кондор , 2005. - 670 с .
22. 10 вчительських прийомів, щоб налагодити дисципліну в класі | Нова українська школа. URL: <https://nus.org.ua/articles/10-vchytelskyh-pryjomiv-shhob-nalagodyty-dystsyplinu-v-klasi/>
23. Як говорити з учнями на складні теми? Поради для педагогів від психологів проекту «Підтримай дитину» | Міністерство освіти і науки України. URL:
<https://mon.gov.ua/ua/news/yak-govoriti-z-uchnyami-na-skladni-temi-poradi-dlya-pedagogiv-vid-psihologiv-proyektu-pidtrimaj-ditinu>
24. Огірко О. В. Християнська педагогіка : навч . посіб . / О. В. Огірко . - Львів : МАУП , 2005. - 63 с .
25. Робота з «важкими» дітьми в школі. URL:
<https://jak.koshachek.com/articles/robota-z-vazhkimi-ditmi-v-shkoli.html>
26. Ушинський К. Д. Людина як предмет виховання. Спроба педагогічної антропології: вибр. твори. Київ : Рад. школа, 1983. Т. 1. 480 с.

27. Психологічні основи роботи вчителя з обдарованими та невстигаючими учнями. URL: <https://studfile.net/preview/5319672/page:30/>
28. Усатенко Т. П. Українська національна школа: минуле і майбутнє : монографія. – К. : Наукова думка, 2003. – 286 с.
29. Поради психолога батькам щодо виховання дітей — Донецький Палац молоді «Юність» у м. Костянтинівка. URL:
<https://yunist.org.ua/batkivska-rada/dovidnik-dlya-batkiv/poradi-psikhologa-batkam-shchodo-vikhovannya-ditey.php>
30. Статті як виховувати дітей та про виховання дитини – Розвиток дитини. URL: <https://childdevelop.com.ua/articles/upbring/>